

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 0. maj 2006

3. udkast
(Politiske bemærkninger fra V, S, DF og KF)

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, lov om radiofrekvenser og lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold
(Opfølgning på regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse)
[af videnskabsministeren (Helge Sander)]

1. Ændringsforslag

Videnskabsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. marts 2006 og var til 1. behandling den 18. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Dispensation fra § 8 a, stk. 2, i Folketingets forretningsorden

Udvalget anmoder om, at Folketinget dispenserer fra reglen i forretningsordenen om, at der skal gå 2 dage fra omdeling af betænkning til 2. behandling.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (lovforslag nr. L 217), som har været behandlet i Retsudvalget samt forslag til lov om ændring af lov om forsvarrets formål, opgaver og organisation m.v. (lovforslag nr. L 218), som har været behandlet i Forsvarsudvalget.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og videnskabsministeren sendte den 10. februar 2006 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 126. Den 3. april 2006 sendte videnskabsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Telekommunikationsindustrien i Danmark.

Videnskabsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Åbent temamøde

Udvalget afholdt den 22. maj 2006 et åbent temamøde om lovforslaget. I temamødet deltog som paneldeltagere repræsentanter for:

Gartner,
IT-Branchen,
ITEK og
Telekommunikationsindustrien.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 22 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF og KF) indstiller lovforslaget til <>

Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget noterer sig løftet fra ministeren om efter en passende periode at gøres status over lovforslaget i form af en offentlig redegørelse over erfaringerne med de foreslåede nye regler. På den baggrund forventer partierne, at ministeren 3 år efter lovforslagets gennemførelse vil give Udvalget for Videnskab og Teknologi en grundig orientering, der bl.a. skal omfatte erfaringerne med den nye bestemmelse om teleobservation. Orienteringen skal endvidere omfatte den tekniske udvikling af betydning for lovforslaget.

Partierne noterer sig desuden løftet fra ministeren om i de første år efter lovens ikrafttræden at give en årlig status i form af en offentlig redegørelse til Udvalget for Videnskab og Teknologi vedrørende centrale problemstillinger i lovforslaget, der henhører under ministerens ansvarsområde.

Det er Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis og Det Konservative holdning, at disse statusopgørelser skal følges op med drøftelser blandt de partier, der står bag lovforslaget.

Herudover mener Socialdemokratiets medlemmer af udvalget, at forebyggelse af terror og retssikkerhed for den enkelte hænger nøje sammen med de teknologiske muligheder, det moderne samfund giver os.

Det er spørgsmål, der kræver grundige overvejelser. Socialdemokratiet vil ikke risikere at give køb på de grundlæggende frihedsrettigheder i forsøget på at skærme os mod dem, der netop ønsker at komme vores frihedsideal til livs.

I så vigtig og kompleks en sag kan Socialdemokratiet kun undre sig over regeringens håndtering af dette lovforslag. Grundighed, eftertanke og åbenhed har ikke præget den vaklende håndtering, regeringen har præsteret. Tværtimod har forløbet budt på intern uenighed i regeringspartierne, usikkerhed om de teknologiske muligheder og hørings svar fra hele telebranchen, der advarer imod store dele af lovforslagets første udkast. Det har betydet, at denne vidtrækkende lovpakke er blevet hastet igennem Folketinget, og regeringen har i stor udstrækning overladt det til oppositionen at stå for det udredende arbejde.

Det var således på oppositionens foranledning, at der blev arrangeret et åbent temamøde med telebranchen og it-eksperter, ligesom det er oppositionen, der har sørget for, at der følges op på lovforslaget.

For Socialdemokratiet er det af afgørende betydning, at disse opfølgninger bliver offentlige redegørelser med opfølgende drøftelser blandt de partier, der står bag lovforslaget.

Derudover er det afgørende for Socialdemokratiet, at hele spørgsmålet om logning blev taget ud af lovforslaget, idet der var lagt op til ændringer, ingen kan kende omfanget af, før logningsbekendtgørelsen foreligger.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. [Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *videnskabsministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 1

1) I det under *nr. 4* foreslåede § 15, *stk. 4*, udgår », jf. *stk. 1*, *nr. 1*,«.
[Konsekvensrettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Henvisningen udgår som en konsekvens af, at kravet om indretning af udstyr og systemer til brug for indhentelse af historisk teleoplysning og udvidet teleoplysning ikke indgår i § 15, *stk. 1*, *nr. 1*, som der henvises til.

Ændringen har ikke konsekvens for indholdet af forpligtelsen. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, *nr. 4*.

Troels Lund Poulsen (V) Britta Schall Holberg (V) Tina Nedergaard (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Hanne Severinsen (V) fmd. Jesper Langballe (DF)

Jørn Dohrmann (DF) Per Ørum Jørgensen (KF) Carina Christensen (KF) Rasmus Prehn (S)

Magnus Heunicke (S) nfm. Christine Antorini (S) Pia Gjellerup (S) Margrethe Vestager (RV)

Charlotte Fischer (RV) Anne Grete Holmsgaard (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 219

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra videnskabsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Kopi af justitsministerens besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål 1 til lovforslag nr. L 217 vedrørende udmøntning af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse
4	Invitation til høring om terrorbekæmpelse d. 10/5-06 på Christiansborg.
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Udkast til program for et eventuelt åbent temamøde om lovforslaget
7	Program for åbent temamøde d. 17/5-06
8	Pressemeddelelse om åbent temamøde d. 17/5-06
9	Videnskabsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 3744
10	1. udkast til betænkning
11	Henvendelse af 19/5-06 fra Telekommunikationsindustrien i Danmark
12	Teknologirådets Fra rådet til tinget nr. 224/ maj 2006: Terrornetværk i cyberspace.
13	Redegørelse fra regeringen om indsatsen mod terrorisme
14	Ændringsforslag fra videnskabsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 219

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren er enig i, at de hurtigst voksende teknologier inden for it- og telekommunikation, såsom »Voice over Internet Protocol« (VoIP) og chat, reelt ikke kan aflyttes, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om en operatør eller udbyder fremover i praksis skal kunne verificere sin kunde, hvilket i princippet ikke er nødvendigt i dag, da kunden verificeres via sin indbetaling, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om en udenlandsk efterretningstjeneste via en udbyder i det pågældende land vil kunne få direkte adgang til it- og telekommunikation her i landet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om Politiets Efterretningstjeneste f.eks. efter anmodning fra en udenlandsk efterretningstjeneste skal lade denne efterretningstjeneste »lytte med« på it- og telekommunikation i Danmark, såfremt denne efterretningstjeneste kan fremvise en dommerkendelse, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 5 Spm. om bestemmelsen i den foreslåede nye § 15 c i lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet betyder, at politiet til hver en tid og uden konkret mistanke om terror kan pålægge udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester at udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til kommunikationsnet og -tjenester, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om lovforslaget betyder, at det er politiet, der alene skal stå for at sortere i bruttostrømmen af telekommunikationsdata fra en udvalgt bruger, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om det ikke er hensigten, at private virksomheder skal sortere de dele af bruttodatastrømmen fra, som politiet ikke har fået adgang til i en eventuel begrænset retskendelse, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om sortering i bruttodatastrømmen vil være en efterforskningsmæssig opgave, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om det i USA er Federal Bureau of Investigation (FBI), der står for sortering af bruttostrømmen af telekommunikationsdata, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om hvilke teknikker der benyttes i andre lande til at bedømme afstanden mellem tændte men ikke aktive mobiltelefoner og nærmeste mobilmast, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om teleobservation af mobiltelefoner kun kan foretages ved hjælp af provokerede opkald, sms el.lign., hvis teleobservation skal omfatte alle master, som en mobiltelefon løbende anvender, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om det er politiet og ikke private virksomheder, der skal stå for at sende provokerede opkald eller sms til mobiltelefoner, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om der er udviklet let tilgængelige sensorer, der gør det muligt for den enkelte mobilbruger at opdage provokerede opkald eller sms, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om de økonomiske omkostninger for henholdsvis politiet og teleselskaberne i kroner og mandskabsressourcer for at muliggøre afsendelsen af provokerede opkald og sms og drive et beredskab, der kan afsende provokerede opkald og sms døgnet rundt, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om hvordan ministeren forholder sig til, at de teknologiske ekstraomkostninger, der pålægges teleudbydere, vil skabe stigende tele- og internetpriser hos slutbrugerne til økonomisk og teknologisk skade for slutbrugerne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om hvilken effekt de øgede teknologiske omkostninger for teleudbydere i forbindelse med de øgede omkostninger med terrorbekæmpelse vil få for små og mellemstore virksomheder, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om hvorledes regeringen forholder sig til, at Danske Mediers

Forum udtrykker betænkeligheder ved, at de foreslåede regler kan udhule kildebeskyttelsen i Danmark, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 18 Spm. om kommentar til henvendelse af 19/5-06 fra Telekommunikationsindustrien i Danmark, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om det fremover fortsat er politiet, der skal sende tavse sms'er, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om det fortsat er politiet, der med udgangspunkt i en konkret retskendelse skal styre anvendelsen af skjulte sms'er i hver enkelt efterforskning, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om ministeren kan bekræfte, at den maskinelle udtagelse af data forudsætter for det første, at man starter med at »optage« eller registrere hele bruttodatastrømmen, dvs. også indholdet, og dernæst at en medarbejder hos teleselskabet anvender et stykke software, som i hvert enkelt tilfælde skal »indstilles« til at sortere den omhandlede abonnents data ud fra den større mængde, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om det er hensigten med lovforslaget at eventuel yderligere sortering af de leverede data – udover enten hele bruttodatastrømmen (svarende til aflytning) eller alle indeholdte ip-adresser i de udvekslede datapakker, såkaldt ip-til-ip (svarende til fremadrettet teleoplysning/aflytning uden indhold) – påhviler politiet som led i efterforskningen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå